

Handreiking

ADVISING OVER MASSIEVE HOUTBOUW

BRANDWEER

Nederland

Inhoudsopgave

1 Aanleiding en context	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 BEPERKTE BRANDVEILIGHEIDSEISEN	4
1.3 Doel van deze HANDREIKING	4
2 Landelijke lijn voor advisering over massieve houtbouw	5
2.1 Vakraad Brandveiligheid	5
2.2 Landelijk uitgangspunt voor advisering	5
2.3 Andere inzichten	5
3 Waarom alleen toetsing aan het Bbl tekortschiet	6
3.1 Verdiepende observaties vanuit praktijk en incidentanalyse	6
3.2 De huidige praktijk	6
3.3 Relatie met de brandveiligheidsdoelstellingen van het Bbl	7
3.4 Aandachtspunten vanuit de doelvoorschriften	8
4 De NTA als leidend aanvullend kader	9
4.1 Reikwijdte van de NTA 6125	9
5 VVBA visie	10
6 Kernboodschap en richting voor advisering	11
6.1 Kernboodschap	11
6.2 Wat betekent dit concreet voor onze advisering	11
7 NABB en Kerngroep Brandveilig Biobased	12
7.1 Nationale Aanpak Biobased Bouwen (NABB)	12
7.2 Doelstelling Kerngroep Brandveilig Biobased	12
7.3 Position Paper Brandweer Nederland	12
8 Bronnen en afkortingen	13
8.1 Bronnen	13
8.2 Afkortingen	13
Colofon	14

1 Aanleiding en context

1.1 AANLEIDING

De toepassing van massieve houtbouw neemt in Nederland toe. Deze ontwikkeling past bij de beweging naar duurzamer en biobased bouwen, maar brengt ook specifieke aandachtspunten voor de brandveiligheid met zich mee.

De huidige brandveiligheidsvoorschriften uit het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) zijn vooral ontwikkeld vanuit traditionele bouwmethoden. Bij massieve houtbouw kan de constructie zelf bijdragen aan het brandverloop. Hierdoor kunnen branden langer duren, minder voorspelbaar verlopen en kunnen andere risico's ontstaan voor meer branduitbreiding en de brandweerinzet.

Onder massieve houtbouw wordt in deze handreiking verstaan: bouwconstructies waarin dragende constructieve elementen bestaan uit massieve houtproducten zoals CLT, gelamineerde massieve houtpanelen en vergelijkbare systemen die substantieel kunnen bijdragen aan het brandverloop.

1.2 BEPERKTE BRANDVEILIGHEIDSEISEN

Uit de NTA 6125 van oktober 2025 en het bijbehorende achtergrondrapport van 12 september 2025 volgt dat de huidige prestatie-eisen voor brandveiligheid in het Bbl onvoldoende richting geven voor de beoordeling van massieve houtbouw. Het ministerie, de JTC en het OPB hebben dit bevestigd. De Kerngroep Brandveilig Biobased deelt deze conclusie. Ook het recente [TNO-onderzoek](#) onderstreept dat ontwikkelingen zoals houtbouw, biobased materialen en veranderende bewoning de bestaande uitgangspunten van de regelgeving onder druk zetten. Brandweer Nederland heeft daarover ook op 28 mei 2025 een Position Paper gepubliceerd.

Door de mogelijke bijdrage van de constructie aan het brandverloop kunnen brandscenario's bij massieve houtbouw langduriger, complexer en minder voorspelbaar verlopen dan bij traditionele bouwmethoden. Om die reden wordt toetsing uitsluitend aan het Bbl bij CLT-projecten niet in alle gevallen als voldoende beoordelingskader beschouwd.

1.3 DOEL VAN DEZE HANDREIKING

Initiatiefnemers moeten aannemelijk maken dat het brandveiligheidsniveau wordt bereikt dat met de doelvoorschriften¹ van het Bbl wordt beoogd. Dit vraagt bij massieve houtbouw om een project specifieke onderbouwing van onder meer brandverloop, brandduur, branduitbreiding, rookontwikkeling, constructieve veiligheid en de mogelijkheden voor een veilige en effectieve brandweerinzet.

Deze handreiking biedt een praktisch en eenduidig kader voor advisering bij projecten met massieve houtbouw. De handreiking maakt inzichtelijk:

1. Waarom toetsing uitsluitend aan het Bbl bij massieve houtbouw niet altijd een voldoende beoordelingsbasis biedt;
2. Hoe de NTA 6125 binnen haar reikwijdte wordt gehanteerd als aanvullend beoordelingskader.

¹ Met de doelvoorschriften van het Bbl worden hier de functionele eisen bedoeld: het voorkomen en beperken van brand en rook, het beperken van brand- en rookuitbreiding, het mogelijk maken van veilig vluchten, en het bieden van voldoende mogelijkheden voor brandweerinzet en bestrijdbaarheid.

2 Landelijke lijn voor advisering over massieve houtbouw

2.1 VAKRAAD BRANDVEILIGHEID

De Vakraad Brandveiligheid (Brandweer Nederland) heeft op 18 juni 2026 ingestemd met een landelijk eenduidige, risicogerichte lijn voor de advisering over massieve houtbouw. Daarmee kunnen veiligheidsregio's vanuit dezelfde uitgangspunten adviseren over bouwprojecten waarin massieve houtconstructies, zoals Cross Laminated Timber (CLT), worden toegepast.

2.2 LANDELIJK UITGANGSPUNT VOOR ADVISERING

Om te voorkomen dat vergelijkbare projecten in verschillende veiligheidsregio's verschillend worden beoordeeld, is een gezamenlijke adviseringslijn opgesteld. Uitgangspunt daarbij is dat niet alleen wordt gekeken of een project voldoet aan de prestatie-eisen van het Bbl, maar ook of het totale brandveiligheidsconcept voldoende robuust is en resterende risico's inzichtelijk en beheersbaar zijn.

Binnen de huidige reikwijdte wordt de NTA 6125 'Brandveiligheid massieve houtbouw' gebruikt als aanvullend referentiekader. De NTA 6125 is gebaseerd op recente en beschikbare kennis en onderzoek, en is mede met betrokkenheid van Brandweer NL tot stand is gekomen. De NTA 6125 is niet aangewezen in het Bbl en heeft daarom geen zelfstandige juridische status als wettelijke prestatie-eis. Binnen de adviserende rol van de brandweer wordt de NTA 6125 gebruikt als inhoudelijk referentiekader om te beoordelen of aannemelijk is gemaakt dat het met de doelvoorschriften van het Bbl beoogde brandveiligheidsniveau wordt bereikt. Wanneer aantoonbaar aan de NTA 6125 wordt voldaan, kan dit in beginsel worden beschouwd als een belangrijke aanwijzing voor een verantwoord brandveiligheidsniveau binnen de reikwijdte van het Bbl.

Dit uitgangspunt geldt alleen voor nieuwbouwprojecten met massieve houtconstructies binnen de reikwijdte van de NTA 6125. Voor projecten die buiten de reikwijdte van de NTA 6125 vallen, zoals bouwwerken hoger dan 35 meter en gebruiksfuncties met zorg, blijft een projectspecifieke risicobeoordeling noodzakelijk.

2.3 ANDERE INZICHTEN

De aandachtspunten in deze handreiking zijn gebaseerd op het achtergrondrapport bij de NTA 6125, de NTA 6125 en internationale incidentanalyses en onderzoeken naar het brandgedrag van massieve houtbouw. Zie hiervoor de bronnenlijst.

Binnen een aan het ministerie van BZK voorgestelde fase 2 van de NTA 6125 wordt gewerkt aan een meer kwantitatieve benadering. Daarbij worden de impact en betrouwbaarheid van verschillende actieve en passieve brandveiligheidsmaatregelen nader onderzocht en meer kwantitatief benaderd. Het is voorstelbaar dat dit uiteindelijk leidt tot een grotere waardering van sprinkler- en VBB-systemen. De VVBA-visie lijkt hierop deels vooruit te lopen door dergelijke systemen meer gewicht toe te kennen, maar verdere onderbouwing en bevestiging vanuit het voorgestelde onderzoekstraject zijn daarvoor nog gewenst.

3 Waarom alleen toetsing aan het Bbl tekortschiet

3.1 VERDIEPENDE OBSERVATIES VANUIT PRAKTIJK EN INCIDENTANALYSE

Uit het achtergrondrapport bij de NTA 6125 blijkt, in lijn met internationale incidenten, onderzoek en praktijkervaringen, dat:

- De bijdrage van de constructie van massief hout aan het brandverloop en de permanente brandbelasting, en daarmee aan de mogelijke brandduur, in de ontwerpfase niet altijd volledig wordt onderkend.
- Branduitbreiding kan, net als bij traditionele bouw, via gevels, aansluitdetails en openingen plaatsvinden. Bij massieve houtbouw is dit extra kritisch, omdat de brand zich ook via of in de brandbare constructie kan voortzetten. Hierdoor kunnen branduitbreiding, branddoorslag en beheersbaarheid complexer worden.
- Er ontstaan grotere uitlaande vlammen, hogere temperaturen en/of langere brandduren dan bij traditionele gebouwen en dan waarop de bouwregelgeving is ingericht.
- De grotere uitlaande vlammen verhogen het risico op branduitbreiding naar naastgelegen brandcompartimenten, alsmede naar aangrenzende percelen.
- Door hogere temperaturen en langere brandduur neemt de betrouwbaarheid van bouw- en scheidingsconstructies af en kunnen deze bezwijken. Daardoor wordt het risico op branddoorslag, brandoverslag en bezwijken groter dan waarop de gangbare uitgangspunten zijn gebaseerd en hetgeen past binnen de huidige kaders van een brandweerinzet.
- Zonder aanvullende maatregelen die de brandduur en de betrouwbaarheid van de dooffase beheersen, kan ook een defensieve binnenaanval gevaarlijk zijn voor de brandweerinzet.
- De dooffase van een brand kan minder eenduidig en voorspelbaar verlopen, waardoor geschikte inzetmomenten lastiger te bepalen zijn en een langdurige brandweerinzet nodig kan zijn.
- Wanneer de massieve houtconstructie aan de brand bijdraagt, kan ook de benodigde bluswatercapaciteit toenemen. Een hogere brandintensiteit en langere brandduur kunnen leiden tot een grotere behoefte aan koelend vermogen, bluswaterdebiet en leveringsduur. Dit is met name relevant bij grote blootgestelde houtoppervlakken, uitbreiding naar meerdere compartimenten of bouwlagen en bij uitval van automatische blusinstallaties. De benodigde bluswatercapaciteit en de beschikbaarheid daarvan moeten daarom, waar dit voor het maatgevende brandscenario relevant is, project specifiek worden beschouwd.
- Herstel, nacontrole en eventuele sloop kunnen complexer en langduriger zijn door smeulen in de constructie.

3.2 DE HUIDIGE PRAKTIJK

In de praktijk worden projecten met massieve houtbouw door initiatiefnemers, ontwerpteam en brandveiligheidsadviseurs nog regelmatig primair onderbouwd aan de hand van de prestatie-eisen van het Bbl. De uitgangspunten die aan deze prestatie-eisen ten grondslag liggen, zijn echter vooral ontwikkeld voor traditionele bouwmethoden. Het Bbl en de onderliggende uitgangspunten zijn in belangrijke mate gebaseerd op situaties met een relatief voorspelbare brandduur, een herkenbare dooffase en een beperkte bijdrage van de constructie aan het brandverloop. Bij massieve houtbouw zijn deze uitgangspunten niet vanzelfsprekend. De constructie kan zelf bijdragen aan brandduur, branduitbreiding en brandontwikkeling. Daarnaast kunnen risico's ontstaan op doorbranden, smeulen of herontsteking, waardoor de betrouwbaarheid van de dooffase minder zeker is.

Door het afwijkende brandverloop kunnen incidentbestrijding en de haalbaarheid van een offensieve binneninzet minder voorspelbaar worden. Ook neemt de afhankelijkheid van preventieve voorzieningen toe: bij falen of verminderde werking daarvan kunnen de gevolgen groter zijn dan bij traditionele bouw. Een compartimentsbrand kan zich dan eerder ontwikkelen tot een complexere of langduriger gebouwbrand, met grotere gevolgen voor brand- en rookuitbreiding, het bezwijken van bouwconstructies bij brand, inzetbaarheid, herstel en nacontrole.

Of aanvullende onderbouwing nodig is wordt per project beoordeeld. De mate waarin de houtconstructie kan bijdragen aan brandverloop, -duur, -uitbreiding, rookontwikkeling en inzetbaarheid is van belang. Ook speelt de rol van actieve VBB-systemen zoals sprinklers of watermist mee. Het bevoegd gezag maakt deze afweging, veelal op basis van advies van de brandweer.

3.3 RELATIE MET DE BRANDVEILIGHEIDSDOELSTELLINGEN VAN HET BBL

Een belangrijk aandachtspunt is het restrisico dat resteert nadat aan de prestatie-eisen van het Bbl is voldaan. In de systematiek van het Bbl wordt verondersteld dat met het voldoen aan deze prestatie-eisen invulling wordt gegeven aan de achterliggende doelvoorschriften. Bij massieve houtbouw is het echter niet vanzelfsprekend dat het resterende risico vergelijkbaar is met dat bij traditionele bouw.

Bij CLT kan het restrisico groter zijn en deels verschuiven naar de repressieve fase. Daarbij verandert ook de aard van het risico. Ten opzichte van traditionele bouw spelen nadrukkelijker risico's zoals smeulbranden, herontsteking, langdurige thermische belasting en een minder voorspelbare dooffase. Met name bij zichtbaar of onvoldoende afgeschermd CLT kan de constructie zelf blijven bijdragen aan het brandverloop en de brandduur, zonder een dooffase.

Juist daarom is bij massieve houtbouw een expliciete onderbouwing van het brandveiligheidsniveau nodig. Daaruit moet blijken dat het bouwwerk, ondanks de mogelijke bijdrage van de houtconstructie aan brandverloop en brandduur, voldoet aan het veiligheidsniveau dat met de functionele eisen (zoals vastgelegd in de doelvoorschriften) van het Bbl wordt beoogd. Het gaat niet om aanvullende eisen buiten het Bbl, maar om het navolgbaar onderbouwen van het werkelijke brandgedrag, het resterende risico en de beheersbaarheid daarvan, zodanig dat hiermee invulling kan worden gegeven aan de gestelde functionele eisen uit het Bbl. Dit kan in de praktijk leiden tot meer aandacht voor:

- De voorspelbaarheid van brandverloop, brandduur en dooffase;
- De afhankelijkheid van preventieve voorzieningen en repressief optreden;
- De kans op langdurige inzet, complexe nacontrole, herontsteking en aanzienlijke gebouwschade;
- De mogelijkheden van een defensieve of offensieve inzet en de daarvoor benodigde bluswatercapaciteit, waaronder koelend vermogen, bluswaterdebiet, leveringsduur en de beschikbaarheid van voldoende bluswater
- De benodigde voorbereiding, informatiepositie, inzetstrategie en opleidingsbehoefte van de brandweer;
- De overdracht van het incident, bijvoorbeeld bij het bepalen of en wanneer sprake is van een stabiele en voldoende veilige situatie na "brand meester".

Daarmee ontstaat nadrukkelijk de vraag welk restrisico wordt geaccepteerd, wie dit restrisico draagt en wanneer dit risico overgaat van ontwerp en vergunningverlening naar eigenaar, gebruiker, beheerder en brandweer. Voor de beoordeling is daarom niet alleen relevant of aan de prestatie-eisen wordt voldaan, maar ook of het resterende risico in de gebruiks-, beheer- en incidentfase voldoende inzichtelijk en beheersbaar blijft.

3.4 AANDACHTSPUNTEN VANUIT DE DOELVOORSCHRIFTEN

Beperking van uitbreiding van brand

De constructie kan zelf bijdragen aan het brandverloop en de permanente brandbelasting, waardoor brand zich anders, langduriger en mogelijk eenvoudiger kan uitbreiden dan bij traditionele bouwmethoden doorgaans wordt verondersteld.

Beperking van brandoverslag

Bij CLT-constructies kan het brandbare materiaal zelf het brandverloop beïnvloeden, wat kan leiden tot hogere warmtestraling, langere brandduur en afwijkende vlamuitbreiding. Gangbare rekenmethoden, zoals NEN 6068 en NPR 6668, sluiten daardoor niet altijd vanzelfsprekend aan, waardoor aanvullende onderbouwing vanuit brandveiligheidsperspectief nodig kan zijn.

Beperking van rookverspreiding

In de vluchtfase zijn rookwerende voorzieningen primair bedoeld om rookverspreiding naar vluchtroutes te beperken. Voor massieve houtbouw geldt daarbij niet zonder meer dat deze voorzieningen in de beginfase anders functioneren dan bij traditionele bouw. Wel vraagt de toepassing van zichtbare of behandelde houtproducten aandacht voor rookproductie en materiaaleigenschappen. Houtproducten worden in de praktijk soms behandeld om aan brandklasse-eisen te voldoen. Afhankelijk van het type behandeling kan dit invloed hebben op rookontwikkeling. Wanneer houtoppervlakken of constructiedelen daadwerkelijk bij de brand betrokken raken, kan de rookproductie toenemen. Ook kan de thermische belasting van brand- en rookwerende scheidingen langer aanhouden dan bij overwegend steenachtige of niet-brandbare detaillering. Dit kan de kans vergroten op rookverspreiding via naden, kieren, doorvoeringen en aansluitingen. De maatregelen in de NTA 6125 zijn alleen van toepassing en geschikt voor zelfredzame mensen en gebruiksfuncties.

Operationele aannames en restrisico

De doelvoorschriften van het Bbl veronderstellen onder meer dat brand binnen een redelijke tijd beheersbaar blijft en dat uitbreiding van brand wordt beperkt. Bij massieve houtbouw zijn deze aannames minder vanzelfsprekend, waardoor een deel van het restrisico kan verschuiven naar de repressieve fase. Installaties zoals sprinkler- of VBB-systemen kunnen hierin een belangrijke rol spelen om brand lokaal te houden, waarbij hun betrouwbaarheid afhangt van ontwerp, uitvoering, beheer, onderhoud en watervoorziening.

Brandwerendheid en constructieve stabiliteit

Sterkteverlies bij brand is niet uniek voor hout. Ook bij andere constructiematerialen kan door temperatuurbelasting verlies van draagvermogen optreden. Bij massieve houtbouw ligt het aandachtspunt vooral in de combinatie van langdurige thermische belasting, de mogelijke bijdrage van het materiaal aan het brandverloop en de rol van verbindingen en lijmsystemen. Hierdoor kan sprake zijn van voortschrijdende aantasting² van het draagvermogen en uiteindelijk bezwijken. In NEN-EN 1995-1-2 is vastgelegd dat lijmen hun functie tijdens brand moeten behouden. De prestatie kan daarbij afhankelijk zijn van het type lijm, de detaillering en de mate en duur van de thermische belasting. Bij massieve houtbouw kunnen pyrolyse, verkoling en warmte-indringing bovendien langer doorwerken dan de formeel vereiste brandwerendheidsduur. Daardoor kan ook na de maatgevende brandfase verdere aantasting optreden van draagvermogen, verbindingen en brandscheidingen.

² Met voortschrijdende aantasting wordt bedoeld dat schade of degradatie van een materiaal, constructie of systeem in de tijd verder kan toenemen, ook nadat de brand in het brandcompartiment is geblust. Bij houtconstructies kan dit bijvoorbeeld doordat verkoling dieper in het hout doordringt. Vooral bij CLT-kolommen kan dit tot aanzienlijke risico's leiden, omdat aantasting van meerdere zijden kan doorgaan en daardoor de resterende draagkracht verder afneemt.

4 De NTA als leidend aanvullend kader

De NTA 6125 adresseert de hiervoor genoemde aandachtspunten met aanvullende uitgangspunten voor het maken van een risicoafweging en met bijbehorende maatregelpakketten. Het gaat onder meer om beperking of afscherming van hout, inbrandsnelheid, constructieve robuustheid, brandverloop, dooffase en beheersing van restrisico's. Binnen haar reikwijdte vormt de NTA 6125 daarmee het leidende inhoudelijke referentiekader voor de beoordeling van brandveiligheidsaspecten bij massieve houtbouw.

De NTA 6125 is niet aangewezen in het Bbl en heeft daarom geen zelfstandige juridische status als wettelijke prestatie-eis. Binnen de adviserende rol van de brandweer wordt de NTA 6125 gebruikt als inhoudelijk referentiekader om te beoordelen of aannemelijk is gemaakt dat het met de doelvoorschriften van het Bbl beoogde brandveiligheidsniveau wordt bereikt.

De grondslag hiervoor ligt in de adviserende rol van de Veiligheidsregio/brandweer richting het bevoegd gezag. Op grond van artikel 10, onderdeel b, van de Wet veiligheidsregio's adviseert de veiligheidsregio over risico's van branden, rampen en crises. Voor bouwprojecten vertaalt dit zich naar advisering over brandveiligheidsrisico's, vluchtveiligheid, zelfredzaamheid en de mogelijkheden voor een veilige en effectieve incidentbestrijding. De brandweer stelt daarbij geen zelfstandige aanvullende bouwvoorschriften; het bevoegd gezag beoordeelt of de onderbouwing binnen de Bbl-systematiek voldoende is. De NTA 6125 kan daarbij inhoudelijk en richtinggevend worden gebruikt.

- Gebruik bijlage A van de NTA 6125 als handvat voor de project specifieke risicoafweging en bijlage B als referentiepunt voor mogelijke aanvullende maatregelen.
- Laat afwijkingen van de risicoaspecten en maatregelpakketten uit de NTA 6125 expliciet motiveren door de initiatiefnemer of diens brandveiligheidsadviseur.
- Maak restrisico's, afhankelijkheden en gevolgen van falen expliciet en bestuurlijk afweegbaar. Dit geldt in ieder geval bij afwijking van de NTA 6125, maar ook wanneer het gekozen veiligheidsconcept sterk afhankelijk is van installaties, beheer of repressief optreden.
- Stem de werkwijze, benodigde capaciteit en verwachtingen af met het bevoegd gezag en vertaal dit waar nodig door naar werkafspraken of de Dienstverleningsovereenkomst, DVO.

4.1 REIKWIJDTE VAN DE NTA 6125

De NTA 6125 geeft opties voor maatregelenpakketten voor nieuwbouw met massieve houtconstructies tot 35 m boven meetniveau, binnen gevolgklassen CC1 en CC2³ en voor gebruiksfuncties in het Bbl zonder zorg. Voor woonfuncties zonder zorg tot 7 m en utiliteitsfuncties tot 5 m worden geen aanvullende maatregelenpakketten voorgeschreven (categorie I, paragraaf 5.2 NTA 6125). In deze gevallen kan toetsing aan het Bbl in beginsel volstaan, mits aantoonbaar sprake is van een woonfunctie zonder zorgcomponent (dus geen 'woonfunctie voor zorg' als bedoeld in het Bbl).

Deze handreiking richt zich primair op projecten binnen de reikwijdte van de NTA 6125 waarvoor, vanuit brandveiligheidsperspectief, een aanvullende onderbouwing nodig wordt geacht om aannemelijk te maken dat het brandveiligheidsniveau wordt bereikt dat met de doelvoorschriften van het Bbl wordt beoogd. Voor projecten buiten deze reikwijdte, zoals bouwwerken hoger dan 35 meter, geldt geen generieke beoordelingslijn en is altijd een projectspecifieke risicobeoordeling noodzakelijk. De NTA 6125 is boven 35 meter wel toepasbaar, maar geeft daarvoor geen voorgeschreven maatregelenpakketten.

³ Gevolgklassen CC1 en CC2 verwijzen naar de constructieve gevolgklassen uit NEN-EN 1990. CC1 betreft beperkte gevolgen bij bezwijken; CC2 betreft middelgrote gevolgen. Projecten met grotere gevolgen, zoals veelal CC3, vallen buiten de voorgestelde maatregelenpakketten van de NTA 6125 en buiten deze afbakening, en vragen om een project specifieke beoordeling.

5 VVBA visie

De [VVBA-visie](#) wordt gezien als een aanvullende beschouwing naast de NTA 6125. Initiatiefnemers kunnen de visie gebruiken bij een beroep op gelijkwaardigheid. De visie bevat daarvoor nog geen kwantitatieve onderbouwing. Het bevoegd gezag moet een dergelijk voorstel daarom altijd projectspecifiek beoordelen. De visie kan in projecten aanleiding geven tot andere ontwerpkeuzes of een andere risicoafweging dan de NTA 6125. Daarmee is niet zonder meer geborgd dat hetzelfde veiligheidsniveau wordt bereikt. De VVBA-visie wordt ter kennisgeving aangenomen, omdat indieners deze mogelijk bij gelijkwaardigheidsvoorstellen gebruiken. De visie vormt geen zelfstandig toetsings- of beoordelingskader en er wordt geen generieke adviseringslijn op gebaseerd.

Zowel de huidige NTA 6125 als de VVBA-visie moeten worden gezien tegen de achtergrond van de huidige stand van kennis. De NTA 6125 vormt op dit moment het meest bruikbare inhoudelijke referentiekader, waarvoor geldt dat verdere kwantitatieve onderbouwing voor het verruimen van het toepassingsgebied nog in ontwikkeling is. Binnen fase 2 van de NTA 6125 worden de impact en betrouwbaarheid van verschillende actieve en passieve brandveiligheidsmaatregelen nader onderzocht en meer kwantitatief benaderd. Het is voorstelbaar dat dit op termijn leidt tot een andere waardering van sprinkler- en VBB-systemen.

Buiten de reikwijdte van de NTA 6125, bijvoorbeeld bij bouwwerken hoger dan 35 meter, is altijd sprake van projectspecifiek maatwerk. In dergelijke situaties kan de VVBA-visie ook dienen als gespreksbasis, met name bij integrale afwegingen over de rol, betrouwbaarheid, redundantie en gevolgen van falen van sprinkler- en VBB-systemen.

De VVBA-visie lijkt meer waarde toe te kennen aan sprinkler- en VBB-systemen, zonder nadere kwantificering van de impact en betrouwbaarheid. Dat kan, afhankelijk van de concrete situatie, leiden tot een ander veiligheidsconcept of een ander restrisico dan bij toepassing van de uitgangspunten van de NTA 6125. Zolang de visie geen onderbouwing bevat, ligt generieke toepassing als adviseringslijn niet voor de hand.

Toepassing van de VVBA-visie vraagt daarom altijd om aanvullende project specifieke onderbouwing, verificatie en afstemming met de brandweer. De initiatiefnemer moet aannemelijk maken dat het gekozen veiligheidsconcept, inclusief de rol van sprinkler- en VBB-systemen, voldoende robuust is. Daarbij moet ook worden beschouwd of het veiligheidsniveau bij uitvalscenario's voldoende blijft geborgd, of dat aanvullende, bij voorkeur redundante, maatregelen noodzakelijk zijn.

6 Kernboodschap en richting voor advisering

6.1 KERNBODSCHAP

Bij massieve houtbouw biedt toetsing uitsluitend aan de prestatie-eisen van het Bbl vanuit brandveiligheidskundig perspectief niet altijd een voldoende beoordelingsbasis om het beoogde veiligheidsniveau aannemelijk te maken. Bij projecten met massieve houtconstructies, waaronder CLT-projecten, vragen wij daarom om aanvullende onderbouwing in lijn met deze systematiek. De NTA 6125 vormt binnen haar reikwijdte het primaire aanvullende kader.

6.2 WAT BETEKENT DIT CONCREET VOOR ONZE ADVISERING

1. Stem de werkwijze af met het bevoegd gezag

Bespreek de werkwijze, verwachtingen en benodigde capaciteit met het bevoegd gezag en vertaal dit waar nodig door naar de Dienstverleningsovereenkomst (DVO).

2. Hanteer de NTA 6125 als leidend aanvullend kader

Gebruik binnen de reikwijdte van de NTA 6125 bijlage B (overzicht aanvullende maatregelen boven Bbl) als referentiepunt voor het bepalen en onderbouwen van aanvullende maatregelen.

3. Vraag aanvullende onderbouwing bij CLT-projecten

Vraag bij CLT-projecten om aanvullende onderbouwing, in lijn met bijlage A van de NTA 6125 (aandachtspunten voor de uitwerking van gelijkwaardigheid).

4. Afwijkingen van de NTA 6125

Koppel afwijkingen van de NTA 6125 terug aan de vertegenwoordiger van je regio, zodat het besproken kan worden in het districtenoverleg. Die voorbeelden komen vervolgens terecht bij de Kerngroep Brandveilig Biobased en/of het netwerk Veilig Bouwen en Gebruik. Daarmee blijven de afwijkingen in beeld om met elkaar van te leren en hier, met het oog op de toekomst, een (nieuwe) en uniforme lijn in te kunnen trekken.

5. Gebruik VVBA-visie

Behandel toepassing van de VVBA-visie als project specifieke onderbouwing, omdat indieners deze visie mogelijk gebruiken. Beoordeel integraal (scenario, inzetbaarheid, afhankelijkheden en restrisico) en toets expliciet de rol, betrouwbaarheid, redundantie en gevolgen van falen van VBB-systemen.

6. Maak restrisico expliciet en bestuurlijk afweegbaar

Leg aannames, afhankelijkheden en gevolgen van falen expliciet vast en laat deze bestuurlijk afwegen. Bij afwijkingen van de NTA 6125 moet expliciet worden onderbouwd welke risico's wijzigen, hoe deze worden beheerst en of aanvullende maatregelen of voorwaarden nodig zijn om veiligheid en inzetbaarheid te borgen.

7. Kom je er niet uit?

Neem contact op met de vertegenwoordiger van de Kerngroep Brandveilig Biobased voor jouw district. Via die lijn kan meegedacht worden met de voorliggende casus.

7 NABB en Kerngroep Brandveilig Biobased

7.1 NATIONALE AANPAK BIOBASED BOUWEN (NABB)

De NABB richt zich op het ontwikkelen van een zelfstandige markt voor biograndstoffen in de bouw. De ambitie is dat vanaf 2030 minimaal 30% van de nieuwbouw, utiliteitsbouw en isolatie bij verduurzamingstrajecten uit biobased materialen bestaat. Biobased bouwen krijgt steeds meer aandacht vanwege de mogelijkheden om CO₂-uitstoot en stikstof te verminderen en de ecologische voetafdruk van de bouwsector te verkleinen. Om bij te dragen aan de woningbouwopgave en deze ontwikkeling te versnellen, is het programma Building Balance gestart, in samenwerking met de ministeries van VRO, IenW, LVVN en KGG. We krijgen binnen Brandweer Nederland dus in toenemende mate te maken met biobased bouwmaterialen, waaronder massieve houtbouw.

De kennis binnen de Veiligheidsregio's sloot hier nog onvoldoende op aan. Het ontbrak aan eenduidige en gedeelde kennis over de brandveiligheid van biobased materialen. Veiligheidsregio's hadden behoefte aan eenduidige landelijke kennis waarin praktijkervaringen, onderzoek en lessons learned zijn gebundeld. Hierop is, in opdracht van de Vakraad Brandveiligheid, in begin 2026 een landelijke Kerngroep Brandveilig Biobased opgericht.

7.2 DOELSTELLING KERNGROEP BRANDVEILIG BIOBASED

Het doel van de kerngroep is om te komen een landelijke aanpak op dit onderwerp, door bestaande kennis en expertise te bundelen en uniformeren. De kerngroep bestaat uit een multidisciplinair team van experts uit diverse Veiligheidsregio's en werkt samen met het NIPV. Er wordt gewerkt aan een uniforme, risicogerichte aanpak en verdere kennisontwikkeling.

De Kerngroep Brandveilig Biobased houdt zich bezig met het:

- ontwikkelen en uitdragen van een eenduidige gezamenlijke positie;
- stimuleren van kennisdeling en kennisontwikkeling;
- opbouwen en onderhouden van een stakeholdernetwerk;
- bevorderen van een toekomstbestendig kader voor brandveilig biobased bouwen.

De Kerngroep Brandveilig Biobased deelt en haalt kennis op uit de praktijk door overleg met de districten. Ook nemen collega's deel aan het Netwerk Veilig Bouwen en Gebruik om informatie uit te wisselen. Met de contactpersonen in de districten kan contact gezocht worden bij vragen of als er afwegingen gemaakt (moeten) worden die buiten de reikwijdte vallen van deze handreiking.

7.3 POSITION PAPER BRANDWEER NEDERLAND

Over de beperkingen van regelgeving heeft Brandweer Nederland op 28 mei 2025 een [Position Paper](#) gepubliceerd. Een inhoudelijke verdieping daarop gaat over 'Biobased Bouwen', gepubliceerd op 24 september 2026, en beschouwd een breder afwegingskader die ook rekening houdt met duurzaamheid en maatschappelijke impact. Immers, duurzaamheid en daarmee schadebeperking zijn geen primaire doelstellingen van de bouwregelgeving en daarmee ook niet van de NTA 6125. Maar duurzaamheid is wel de voornaamste reden om biobased te bouwen.

De NTA 6125 biedt belangrijke handvatten voor brandveiligheid, alleen er wordt (nog) geen integrale afweging gemaakt. Ook bij toepassing van de NTA 6125 blijft het daarom noodzakelijk om zorgvuldig te zoeken naar een passende balans tussen brandveiligheid, schadebeperking, duurzaamheid en maatschappelijke impact. De inhoudelijk verdieping 'Biobased Bouwen' pleit voor meer onderzoek op dit gebied en in beginsel een toepassing van biobased materialen bij lage tot middelhoge bouwwerken. Een koppeling naar de position paper vind je [hier](#).

8 Bronnen en afkortingen

8.1 BRONNEN

- Brandveiligheid massieve houtbouw — Achtergrondrapport bij NTA 6125. Reference 298477-00, Nederlandse vertaling, 12 september 2025.
- NTA 6125 “Brandveiligheid massieve houtbouw” (Fire safety of mass timber construction), ICS 13.220.01; 91.120.01, oktober 2025.
- VVBA-visie, versie 1, 23 februari 2026.
- NEN-EN 1995-1-2 (Eurocode 5 – Ontwerp en berekening van houtconstructies, deel 1-2: Algemeen – Ontwerp en berekening van constructies bij brand).
- Internationale incidentanalyses en onderzoek naar het brandgedrag van massieve houtbouw.
- TNO 2026 R13031 – 4 mei 2026, Visie op een toekomstbestendige bouwregelgeving

8.2 AFKORTINGEN

Bbl	Besluit bouwwerken leefomgeving
NABB	Nationale Aanpak Biobased Bouwen
CLT	Cross Laminated Timber (kruislaaghout)
NTA	Nederlandse Technische Afspraak
VVBA	Vereniging van Brandveiligheidsadviseurs
VBB	Vastopgestelde Brandbeheersings- en Brandblusinstallatie.
OPB	Overlegplatform Brandveiligheid
JTC	Juridisch-Technische Commissie
DVO	Dienstverleningsovereenkomst

Colofon

Brandweer Nederland
Kerngroep Brandveilig Biobased
Kemperbergerweg 783
6861 RW Arnhem

Postbus 7010
6801 HA Arnhem

Deelnemers Kerngroep Brandveilig Biobased namens de Veiligheidsregio's:

Erik Platvoet	(Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland)
Ron Galesloot	(Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland)
Lammert Flier	(Veiligheidsregio Gelderland-Midden)
Joep Kleinheerenbrink	(Veiligheidsregio IJsselland)
Bertwin van Setten	(Veiligheidsregio Midden-West Brabant)
Zeb Braal	(Veiligheidsregio Midden-West Brabant)
Jean-Michel Bellos	(Veiligheidsregio Twente)
Willem Teeuw	(Veiligheidsregio Utrecht)

Datum: 24 september 2026